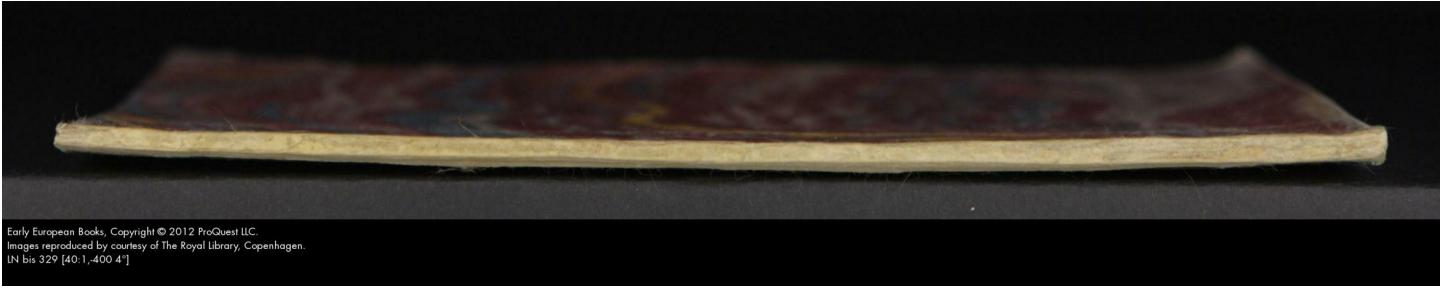
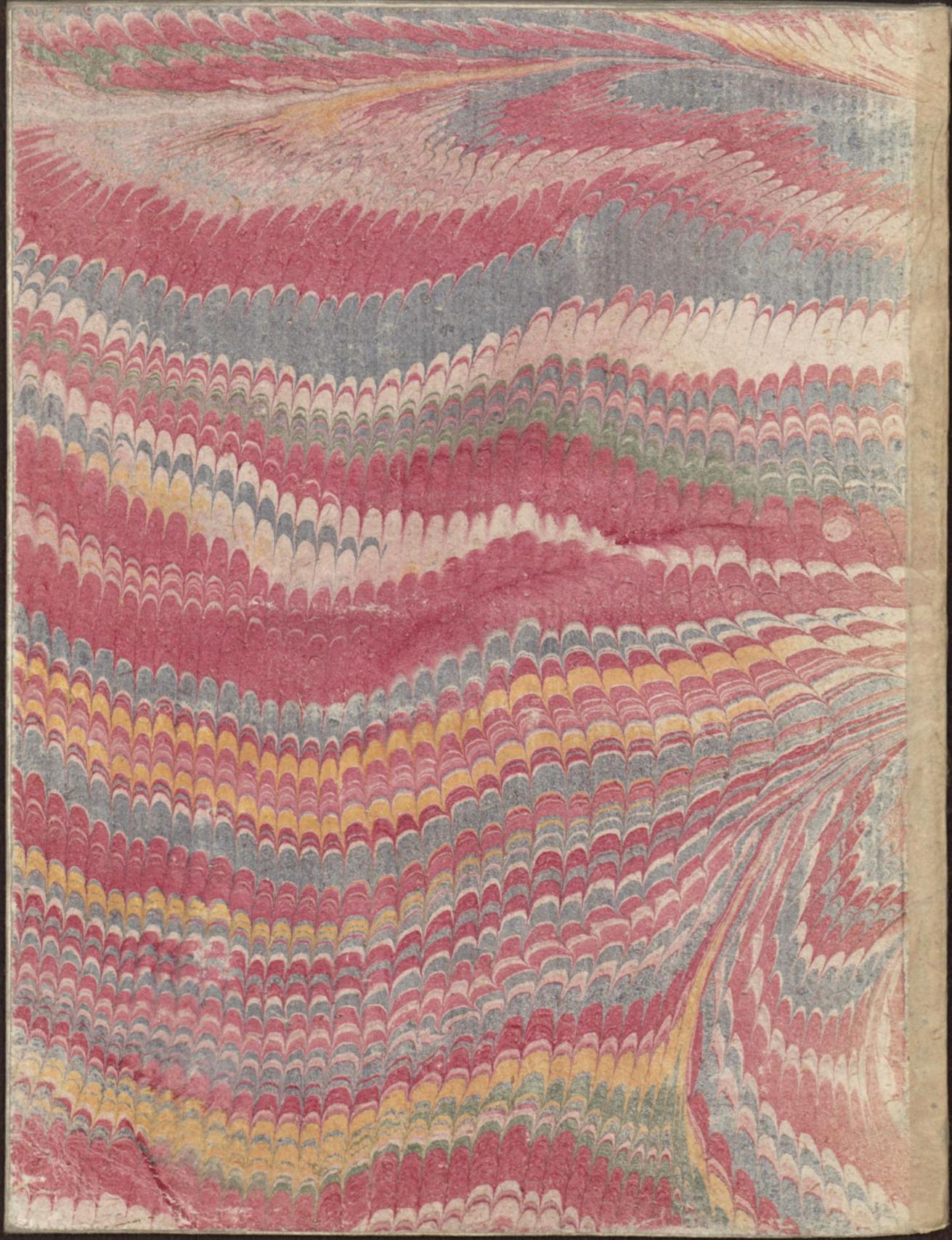

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
LN bis 329 [40:1,400 4"]

Early European Books. Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
[N bis 329 [40.1, 400 4"]]

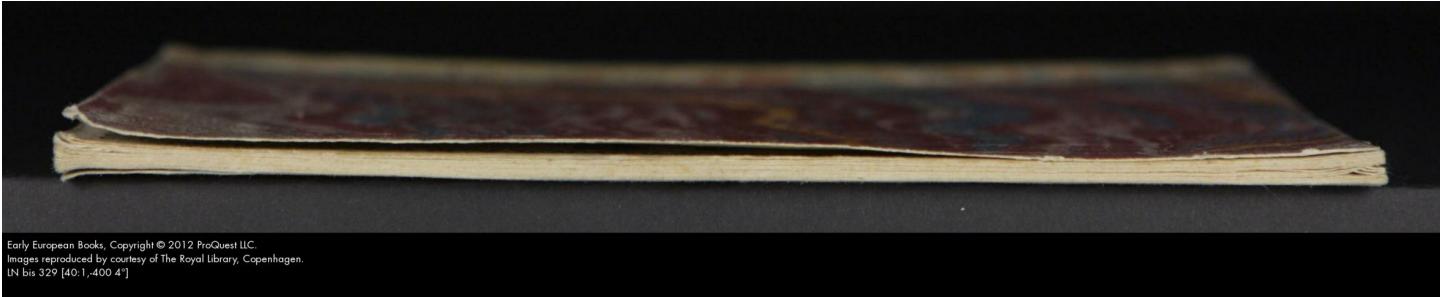
Early European Books. Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
LN bis 329 [40:1,400 4"]

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal library, Copenhagen.
LN bis 329 [40:1,400 4"]

Early European Books. Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
[N bis 329 [40:1-.400 4']]

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
IN bis 329 [40:1,400 4°]

40 f.-400
(LN bis 329)

DA BOX

RANZOVII
INCLITI, ANTI-
QVI, NATALIS, ACHAE-
REDITARII RANZOVIORVM
PRAEDIL, A GENEROSO, NOBIL : AC
MAGNIFICO DOMINO, HENRICO RANZOVIO,
PRODUCE CIMBRICO HAEREDE, *nunc recens*
instaurati, & in Arcis sublimitatem educti, breuis &
graphica descriptio, facta & conse-
crata eidem.

ab

ALBERTO LOMEIERO LVBBECCENSE,
SUBIUNCTAE SVNT IN-
SCRIPTIONES EIVSDEM AR-
CIS, CVM ALIIS NONNVLLIS
LECTV NON INIVCVNDIS.

ISLEBII
Typis Grosianis.

A. C. 1595. à primâ Oldenburgicorum Co-
mitumi in Regis Danicæ electione CXLVII. ab vlti-
mâ Dithmarsicæ subctione XXXVI.

INCLITI ET ANTIQVI RANZOVI GRAPHICA DESCRIPTIO.

Dialogus.

Poëta & Musæ.

Se quid hoc dicam? tam densa surgit Eremo Poëta.
Arx excelsa, suo nec dum circumdata vallo,
Antiquum referens nomen, ceu prædia quondam
Romano populo, Patribusq; antiqua fuerunt
Gentibus insignita suis, & nomine Patrum.

Dic age Musæ mihi studio & molimine cuius
Isthuc surgat opus? quis tanta impendia faxit,
Et cur? nam vulgare nihil præferre videtur.

Non mihi difficile est, vates, narrare quod optas, Musæ.
Enarranda modò Vigili tu mente notato,
Prædia quæ celsam consurgere cernis in arcem,
Antiqua ac opulenta satis jam tempore longos,
Et quoq; Ranzoidum præclaro Clara fuerunt

Nomine, cuius & hinc Gentis succreuit Origo. Poëta:
Quæ gens illa? quis est ortus? generisq; propago?
Audio nam toto gentem hanc celebrarier Orbe.

Gens antiqua virum Cimbrorum vivit in oris Musæ.
Semideam virtute vigens, Heroica gestans
Pectora, consilijs, belloq; & pace togatam
Felix atq; potens, & rebus dives optimis,
Gentem Ranzovios dicunt cognomine Cimbri.
Gentem hanc Majestas multum & clementia Regum
Danorum evexit, dilexit, fovit & auxit,
Egregias ob virtutes & robora mentis,

A 2

Queis.

INCLITI ET ANTIQ: RANTZ:

Quis præ Nobilibus reliquis effulget in armis.
Cimbria nam quamvis quam plurima stemmata gignat
Nobilium, rebus simul & virtute valentum,
Non tamen accedunt tantæ ad virtutis honores,
Quantos R A N Z O V I C AE nacta est profapia gentis.
Hæc quandringentos arcem hanc posedit in annos,
Non quod tum primum gentis vè vel arcis, origo
Ceperit, alta loci nam Prædia nota fuerunt
Tum quoq; R A N Z O V I C AE claro sub nomine gentis.
Dum Comes Illustris Lissnici sanguinis Otto
Hæc instaurando tunc Prædia nota nouauit,
Nomine Ranzovio Patet hinc : aut ante fuisse,
Aut surrexisse hanc Comitum de sanguine gentem.
Atque ex hoc Patrias tenuisse hæc prædia fædes.
Cujus & indicium, mutata Insignia stirpis
Lissnicae monstrant, eadem quæ tota videntur,
Nec diuersum aliquid Ranzois distat ab Armis.
Sic huic aut è gente loco sunt nomina nata,
Aut è sede Patrum gens hæc sua nomina traxit,
Quando ob virtutes insignia fortis equestre s.
Abstulit egregias, & Nobilitatis honores.
Mente satis dextrâ hæc sententia nostra refutat
Hos quoq; qui in dubium per se manifesta retorquent,
Quiq; ex incertis longe incertissima claudunt,
Lenta dedit quia Lentiaades, sua Saldria Saldros,
Albenslebiades dedit, Albenslebia : Rhedos,
Rhedia stirps, locus, arma, dupli quos arguit ortus.
Sic generolorum Comitum sua nomina virtus,
Et genus, antiquis è sedibus, Inclyta, traxit :
Lippia Lippiades antiquos, Frisia Fritos
Progenit, sic Ranzoidum consentit origo.
Nam natale solum, Virtutis origine quondam

Stem:

GRAPHICA DESCRIPT.

Stemmata Nobilium, post fortia facta, notabat.
Aut locus, aut virtus, aut circumstantia facti
Semideo Heroi dedit olim Nobile nomen,
Aut auxit Heros Illustri nomine sedem.

Ergo à principio sedes gens obtinet illas
Patrum forte datas hæredem, neve alienis
Sors dedit has manibus, plures ut novimus ipsi
Mutatas nummis, alienoue ære grauatas,
Aut aliâ quâdam Patribus ratione relictas
Amisisse suos Dominos, & nomina gentis
Conseruasse tamen, quales Germania multas
Continet, ut numerare libet, si forte licebit.
Veltheimi, Hollades, Aldenses, Altiodesq;;
Cassenbruchiaci, Quernheimi, Stochemiq;;
Tum Steinbergiadum stirps & Monichausica pubes,
Innumeriq; alij, quos huc adducere longum est,
Qui non extremis sunt Nobilitatibus aucti.
Omnes hi vel sponte suâ, vel Martis amore,
Aut alijs etiam ducti rationibus, olim
Liquerunt Patrias sedes, virtute receptis
Alternis, vel Consilijs, vel Martis honore,
Vel nummis etiam, fatis melioribus vñi,
Nacti sunt meliora suorum prædia patrum,
De quibus insigne est: Veteres migrare Colonoss;
Multi etiam retinent Patrum virtute, paratas
Antiquas Sedes, hæredum nomine, quondam,
Vnde genus ductum est & Nobilitatis origo,
Ut sunt: Lenteades, Rhedenfes, Benniaciq;
Bolmerij, VVeBerlingi, stirps Saldrica, nec non
De qua nunc sermo est Gens RANZOVIANA; parentum
Omnes antiqua qui Nobilitate resfulgent.

A. 3

Hi

INCLITI. ET ANTIQ. RANZ.

Hi patrias sedes & Nobile nomen adepti
Numinis auspicio seruant, meliora parantes
Marte suo, patrumq; decus virtute tuentur.
RANZOVIAS igitur sedes quia sanguine cretus
RANZOVIO tenuit: Cur non & fortiter ante
Ornavit patriam, de qua sibi fluxit Origo,
Quod tot post annos fit nunc & tempore sero?
An ex antiquis quisquam jam patribus ortus
Virtute excellit, qui talia suscipit Heros?

Musa.

Nimirum sentis quod res est ipsa, frequenter
Non eadem fors est, virtus non omnibus vna,
Numina, mortali nec cuilibet omnia donant.
Sepe suos Atavos quisquam virtutis honore
Vicit, saepè Patrum quisquam deformat honores,
Lucem addit luci hic, infert luci ille tenebras.
Stirpis RANZOVIICAE jam verè Nobilis Heros
Forti patre satus multos lux fulsit in annos,
Et Patris & Nati virtus super æthera nota est.
Egregiā genitor belli virtute Ioannes
RANZOVIUS, vera virtute auratus Equestri,
Qui decus excellens & Equestria Cingula bello
Emeruit, Solymam cum pugnaretur ad urbem,
Regibus ille tribus forti Diademata dextrâ,
Danorum Regni, solito de more Senator,
Imposuit, gesit seseq; fideliter Heros.
Marte fero domuit Dithmarsos mente feroce,
Principibusq; suis infestâ mente rebelles,
Hosq; suis Dominis sua sub juga Marte coēgit.
Nec minus ille tamen mitis quam fortis & audax.
Res manifesta patet: novit quia parcere victis.
Tu, devicta dabis facti Dithmarsia testem,

Quæ

GRAPHIC. DESCRIPT.

Quæ timidiſ manib⁹ tremebundas abiſcis hastas.
Hoc patre RANZOIDES prognatus, ſplendidus Heros,
Clar⁹ Semideā virtute, H E N R I C V S, & amplis
Divitijs, non tantum auro nec veste superbā,
Non modō diues agri, poſitiq; in fænore nummis,
Nec modo turritis domib⁹, valloq; tremendis :
Illis ſed potius rebus quib⁹ iſta parantur.
Ornat enim doctrina virum, & prudentia rerum.
Maxima, confilio ſapienti pollet & uſu
Longinquo, nec non forti virtute, juventus
Dum ſtetit aucta viro, non facta minora parente
Edidit, affirmat ſtrages Dithmarsica verum,
Quā factā, æqualem laudem fortitūr in armis,
Fortis eques, partesq; datas cum patre tuetur.
Nec modo : Devictas terras, armisq; ſubactas
Missa forte, dehinc, & poſto limite certo,
Regi, principibusq; ſuis diuifit habendas,
Quam grauiſ eloquio fuerit, quam voce potenti,
Ac fidus tandem pacis quam ſuasor & autor,
Hoc res ipſa docet, totum res nota per orbem.
Dania cum Sueciſ jamdudum cumq; Poloniſ,
Ardua bella diu, multo cum ſanguine geffit,
Strage utrinq; datā toties & cæde cruentā,
Vndiq; direptis agris, & plebe peremtā.
Quo non exigua Lubecca ampliſſima cladē
Accepit bello, nec pax ſperanda fuſlet
Ramoſ pacificæ niſi prætendifſet olivæ,
Orator ſummus, Friderici Regis amicus
Ranzoides, partes qui conditionib⁹ æquis
(Regis iuſſa ſui) peramicā voce diremit.
Nota loquuntur ut hæc pacis trans acta Stetini.
Heros RANZOIVS ſic fortis Marte togāq;.

Fortia

INCLIT. ET ANTIQ. RANZ.

Fortia semper amant & candida pectora pacem,
Et nec bella gerunt fortis nisi pacis amore,
Armaq; respiciunt nisi sint præpostera pacem.
Ecce hic, R A N Z O I D E S Musarum summus amicus,
Ipseq; quas juvenis coluit, quas & fovet altor
Iam summo senio, sed viribus integer æui
Omnibus, hanc arcem Majorum instaurat amore.

Poëta.

Hæresné ergo loci semper fuit ? annè paravit
Tandem aliunde sibi cognato a sanguinis arcem ?

Musa.

A Ere? sibi hære patrum conficit prædia magno
Majoriq;, quidem quam res, & carius emit,
Cum queat hic aliquis vix esse propinquior hæres.

Poëta.

A Erezet tam caro ? consecutus jamq; senecta ?
Propemodumq; hæres ? quid causæ ? suggere Musa.

Musa.

Causa duplex mihi visa fuit condigna relatu,
Quo virtus, pietasq; animi manifesta nitescant,
Causa prior : pietas majorum feruet amore,
Neue alienentur jam conseruata tot annis,
Majorum titulo & generoso nomine patrum,
Atq; ita legitimis motis hæredibus, ætas
Sedibus his tandem patrijs oblivia gignat,
Ac dubitet quisnam, fueritnè hæc Patria sedes
RANZOVIIS vnquam, cuius possesio, nulla est ?
Et sic in dubium gentis moveatur Origo.
Quod multis alijs, Vates, te judice, factum
Contigit, indigitat velut experientia vulgo.
Scilicet hoc pietas proavis bene grata cavebat,
Hic ærinè putas parcendum ? & quid grane præstat
Neglitit vt patrum vestigia fortia virtus,
Degenerisq; patrum partos contemnis honores ?
Et genus, & proavos, & quæ non fecimus ipsi

Vix

GRAPHIC. DESCRIPT.

Vix ea nostra voco : Verum esto : Sic tamen esto
Ad mala declivis, spernat : Laus namq; parentum
Laus nostra est, laudis modo virtus æmula, Patrum
Excitet ad laudem, calcarq; Nepotibus, addat.
Ergo qui patriam, patres, Diuosq; penates
Suspicit, hic vero pietatis amore movetur
Hæc pietate, sua merito de gente fauorem,
RANZOIDEN meruisse decet, qui patria curat
Numina, qui patrium, qui posteritatis honores.
Hæc potior causa est, quâ motus amata redemit
Prædia RANZOIDES, Patriæ ne fama periret.
Altera causa subit : nimirum dulce levamen
Iam canescens senij, requiemq; petentis.
Quatuor atq; decem vitæ quia lustra peregit
A puero in studijs Musarum adoleuit honestis,
Artibus addictus quas libera cura gubernat,
Quas etiam in vitâ multum jam grandis amauit,
Quas & amore senex jam nunc amplectitur omni,
Musarum columen : quas ipse ornavit & auxit
Egregijs studijs, id quod monumenta loquuntur
Plurima librorum, vi militiæq; domiq;
Strenuus, & Regum non parua negotia tractans,
Ardua virtutis, generosaq; culmina scandens
Producis officium & sic Regia munera gesit
Nullo ut justitiæ violaret tempore Leges,
Regibus ergo suis fuit omnii tempore charus,
In primis summus Frederici Regis amicus
Exitit : Ergo virum præcioso munere regni
Ordine donavit Rex hic, Elephantis honore
Ex auro facti, cui bellica machina turris
Desuper imposta est, quo Danicus ordo superbit,

B

In

INCLIT. ET ANTIQ. RANZ.

In vita his actis senij nunc ocia quærit
Ut recreet fessam ob tractata negotia mentem,
Quam toties Diui recrearunt Numinia Phœbi.
At nunc esse potest quæ delectatio major
Quæ juuet & recreet longæuæ fata senectæ,
Quam patrias sedes cultu exornare venusto ,
Vnde Ataui patres, vnde ipse è viscere patrum
Exortus, fatis superas & vesceris aurâ?
Dulcius ecquid erit vitæ, quam ætate senili
Optima majorum cognoscere gesta parentum,
Ipseq; quid quondam fluxo bene gesseris æuo?
Quod perpendentem loca patria ritè monebunt.
Hic etiam patriæ meditatio sancta futuræ
Sese offerre potest, nam non habitacula tenemus,
Hic mansura diu, superum contendimus aulam,
Cœlicolumq; domos, sedes ubi fata beatas ,
Felicitis patriæ mansuraq; gaudia monstrant.
Non Ataui, nec Aui, nulli longo ordine patres
Hic vixere diu : Breuis est angustia vitæ.
Centum anni vita est : quid restat? puluis & umbra,
Naſcimur & morimur, moriendo vita redibit
Cœlica, terrestris viræ quâ terminus hæret.
Symbola RANZOVICAE veluti virtutis adumbrant.
Hæc natale solum nos admonet & jubet uti,
Temporis usurâ, donec tollamur Olympo .
RANZOIDES quod & ipse animis considerat altis.
Inscindi saxis dum sensa profunda laborat ,
Menti insculpta suæ dubio sine gnauiter effert,
Ad verbum signata ferè formalibus istis:
Hæc domus est domum forsan postrema mearum ,
Quando meæ vitæ jam meta propinquior instat.

Hoc

GRAPHICA DESCRIPT.

Hoc opus est operum postremum fortè meorum,
Sentio dum gelidam proprius succedere mortem.
Quare trado manum, mortalia cuncta valete,
AEdificata mihi viuo domus extat Olympo.
Posteritatis amore facit, quicquid facit, ipse
Cælica suspiciens animis, terrestria spernens,
Hoc animo Heroes & fortia pectora, multi
Dilexere suam patriam, Diuosq; penates
Ac patrum Natale solum pietatis amantes.

Ecce Ithacus rerum per tanta pericula vectus
Qui mare, qui terras, post bella exhausta, peragrans
Totus oberrabat, Circæo illectus amore
Suavia jam sensit, Diuino & amore Calypsus;
Terris, quæ rerum felicia quæq; ferebant:
Non tamen ille minus patriæ flagrabat amore,
Atq; salebrosas Ithacæ repedabat ad oras,
Tamq; gravis Senij patriâ tellure levamen
Quærebat, patrios vt saltē cernere fumos
De longè cuperet: tantum natale juvabit
Adspexisse solum, patrijs vt redditus oris
Quilibet, extremo facile juvenesceret ævo.

Sic patrios rivos, & Tuscula rura colebat
Tullius ille senex, qui maxima gesserat olim,
Hic requiem vitæ quærebat, & ocia mentis,
Tunc quoq; grata viro sua quandò negotia gessit,
Ocia namq; colens, nonnulla negotia mente
Ardua voluebat, velut ocia danda labori,
Id quod fine suo problemata Tuscula monstrant.

Et quid Trojogenæ? jam tum janctum excisa jacerent
Pergama, & exilijs erraret Troica pubes.

B 2

Nonne

INCLITI. ET ANTIQ. RANZ.

Nonne suam Trōjam, Xantum, Simoēnta, penates,
Frustra fingebat, procul hinc & nomine fallo,
Tam dulcis patriæ memores memoresq; parentum.

Illa virum pietas, & egestas nulla coēgit
AEre parare sibi tam prædia cara parentum,
Nam sunt præterea tot prædia clara, tot arces,
Quot vitæ dubiae, mediocris postulat visus.
Est Bredeburgum, quo non arx fortior vlla,
Occurrunt in quâ grata ac p̄ilcerima visu,
In qua jucundam posset traducere vitam,
Ni majus pietas Diuina leuamen haberet.
Est Dracoburgum charæ dos conjugis olim,
Est de Ranzovijs, Ranzovisholmia dicta,
Est VV andesburgum, Thusebeccum, Nutzoviumq;,
Est & Grunovium, Melbēccum, & Redingstorpum,
VVellingsbuttellum : queis tandem nomine clarum
R A N Z O V I V M, accēsſit, Radix & gloria patrum,
Omnia quæ superat celebrata scientia rerum,
Affinisq; Dijs superis Heroica virtus.
Nam pietas, diuis gratissima, limina transit
Cælica, conseruat virtus post funera vitam
Inclyta : Quid multis ? paucis, en, plurima dicam:
Vivitur ingenio, succumbunt cætera morti.

Poēta.

Ergo quid'egregium ? quid habet mirabile visu
R A N Z O V I V M vetus hoc ? quo delectare senectam
Possit, & a grauibus libertam reddere curis ?

Musa.

Maxima commoditas antiqua hæc prædia adornat
Frondentes siluas, resonantes oscine lato
Tempora verna vident: Cerecem sed colligit æstas
Agris fertilibus, qui fructibus horrea complent.
Glandiferæ quercus, nux fagea, poma, nucesq;

Autum-

GRAPHICA DESCRIPT.

Autumnūm exhilarant, de longe vīna feruntur,
Composcit flammis hyemem sed plurimus ignis,
Innumeræ pecudes, distentoq; vbere vaccæ,
Vespere quoq; domum redeunt, armentaq; multa.
Maxima turba suum siluis pascuntur & aruiis.
Circum prata jacent, stagnantia flumina circum
Pisce oppleta suo, nec non & amæna vireta,
Servitio septem, & pagos hæc prædia cogunt.
Venandi studijs, quèis delectatur & ardet
Inclyta nobilitas, naturâq; appetit illa,
R A N Z O V I V M circa siluae, montesq; per ampli,
Climata lata patent : indagine cingere saltus ,
Retia firma, plagas, tenebrosis tendere lucis,
Cornibus increpitare feras, terrereq; raucis ,
Acres clamorâ voce instigare molosso
Aut optare etiam lato venabula ferro,
Non infrugiferum fuerit ? nam multa ferarum
Corpora felici, capiuntur forte, Dianâ .
Sævus aper, Caprei celeres, cerviq; fugaces,
Innocui lepores, atq; astu prædicta vulpes,
Immanesq; lupi, deerunt hic tempore nullo .
Alitibus frustra hic autumni tempore non est
Retibus infidias stuere, aut has fallere visco,
Agmina perdicum simulata cogere caudâ,
Pedicas gruibus, fringillis ponere capsas,
Aut etiam jaculis celeratis figere cygnos,
Hæc sunt nobilibus fortis concessa voluptas
Nobile R A N Z O V I V M quam suppeditabat abunde,
His Latona locis, his gaudeat ipsa Diana,
His venatrices Divæ sua retia tendant.

Clari RANZOVI melius quo limina surgant,
Structuræ inseruit laterum domus ad sita coætrix ,

INCLIT. ET ANTIQ. RANZ.

Illum RANZOIDES fieri quam fecit in usum.
Hydromylas geminas ante ipsam conspicis arcem.
Altera, quæ Cererem saxo confringit adactam,
Illa suos redditus ex rusticitate reportat,
Procurans arcis, gratis sua farra propinquæ.
Alterata sed Cuprum quæ follibus urget & igni,
Despumans scoreas mollitq; & fusile reddit,
Postea malleolis & cogit & explicat illud
In latus tabulas, unde ænea vasa deinceps,
Artificis manibus fiunt, fabrefacta per artem.
RANZO VIANA molam conjunx procurat utramq;
Halliadum gentis CHRISTINA, domestica conjunx,
Nobilitate RO SAE & multâ virtute nitescens,
Gnara rei, si, siqua rei sit fæmina gnara.
Post arcem existit tumulus circumfluus undis.
In quo continua domus est ex abiete, saxis
Absq; ulla constructa, arx parua, ex abiete tota
Condita, tum viridi tota exhilarata colore,
Ad senij directa modum, non pessimus humor
Gignitur hic membris, somnum nihil impedit isthic,
Corporis humores siccantq; juuantq; calore.
Hæc tabulata domus, senij quo membra leuantur,
Omnigenis herbis & plantis consitus hortus,
Semper odore bono fragrans, circumiacet arcem:
Bombit Onocrotalus vicinis carmina stagnis
Qualia scit, noctu clamosum rana coaxat,
Isthæc cuncta juuant æstiuo tempore somnum,
Nec graue sit, philomela melos si comminus addat,
Paruam hanc Ranzoides, produx prius, incolit arcem,
Naturæ ductus bonitate & numine dextro.
Pons prima ex arce hanc paruam transportat in arcem.

Pontis

GRAPHIC. DE SCRIPT.

Pontis ad ingressum scena est extructa quaternis
Postibus erectis, & curua fornice tecta,
Latum quadratis planata est area saxis:
E saxis itidem sunt facta sedilia circum,
Auris & claro tentoria peruia cœlo:
Inclytus hic prodix Solis defensus ab æstu,
Tectus & à pluuijs sedet, obseruatq; suorum
Impositas operas, quo quis studioq; fideq;
Officium faciat, quis torpor tardet inertes,
Castigatq; moras, rebus dāns calcar agendis,
Ad latus agglomerant fidi de more ministri
Rite sui Domini quibus est custodia curæ.
Huc vocat, est si cui verbis mandata daturus,
Eactitat hæc eadem Christina domestica conjunx,
Quando suas famulas urgetq; regitq; jubendo,
HEROINA Rosa generosa & nobilis ortu.

Verum externa loci sunt hæc ornamima tantum,
Nunc interna domus quæ sint jucunda notabis,
Quid queat inuentrix miranda industria rerum
RANZ OVII Herois? quanti monumenta virorum?
Doctorum faciat, quæ mundo erepta reducit?
Quanta seni pietas? & quæ veneratio Diuū?
Patria præcelsam confurgere jussit in arcem
Prædia, quam struxit concinnis vndiq; muris,
Et sua cuiq; intus domui conclauiā fecit,
Vsibus humanis aptata, & congrua rebus
Cuiq; suis, celsis hic postibus alta theatra
Saxea, quēis gradibus consurgunt limina latum
Vestibulum ante fores, scenæ quod præminet vmbra
Mirando exornant latus hæc vtrumq; decoro,
Furmantur bis sex ac sustentata cnlumnis

Rupibus.

INCLITI ET ANTIQ. RANTZ.

Rupibus excisis, ingenti robore factis
Artificum manibus, pulcroq; labore politis,
Sex, latus ad dextrum, sex sunt latus adq; sinistrum,
Quarum quæq; suos nodos obducitur auro,
Intra tecta domus conclavia ad alta theatri
Verte oculos: hic cernere erunt quam plurima visu
Miranda & jucunda simul, tum Numine plena,

Intus RANZOVICAE deducta est linea stirpis
Ex multis Atavis, primaq; ab origine gentis
Huiusq; in longos post deducenda Nepotes,
Gentis habet seriem domus hæc, quæ Gentis origo est.

Ad vivum cernas, licet, hic in Imagine viuâ
Ipsum R A N Z O I D E N, quem vix tibi reddet Imago,
Antiquos Reges, virtutum laude Monarchs,
Tum mundo invisos infestâ mente Tyrannos :
Hic ebur, hic lapides preciosos, munere missos
Finibus a longis : Cano mensas Alabastro,
Queis, velut in speculo, rerum se reddit imago,
Dux Florentinus RANZOO has munera misit.
De nigro est itidem mensa hic excisa Alabastro,
Inclyta Danorum peperit quam Schona, sed illam
Regius e Danis equitum, de more, Magister
Haccius Hölgerus pignus transmisit amoris.
Huc quasdam, misit preciosas Gottia mensas,
Sunt quoq; quas pariter proprius dedit adsita tellus,
Quam Segeberga tenet Calcis celebrata fodina,
Videris hic factas precioso marmore mensas,
Quas positas vel mox monstrabit debitus ordo.
Hic aliiquid visu lepidum mirabere vates,
Misit in Italianam preciosæ munera pellis

Exu -

GRAPHIC. DESCRIPT.

Exuvias Lyncis, preciosaq; terga Zobelæ.
Causis non minimis, nec iniquo tramite ductus
RANZOIDES, cepit quæ dona Minutius ingens,
Quem Romana gravi sedes evexit honore.
Qui magni faciens accepta hæc munera, grata
Mente recompensans, terræ preciosa remisit
Vasa, ex argillâ figuli quæ industria finxit,
Ingeniosa, rotæ mirandaq; arte parauit,
Quæq; Lytargirij fulgenti tincta colore
Naturam ad speculi pellucida redditidit extrâ,
Vix pellucidius vitrum, vix mundius ullum,
Pulsa ædunt vocem campanæ arisue sonori.
Depicta in medio sunt Arma paropsidis orbe
Gentis R A N Z O V I C AE belloq; & pace probata,
Isthæc vosa solet mensis adhibere secundis
R A N Z O I D E S laute cum postmensalia ponit.
Eiusdem argillæ preciosè facta Salina
Orbe saporiferum degustum porrigit escis.
Malluvium eiusdem massæ, quo munda lauandis
Lympha datur manibus ; quorum mirabile visu
Lumina quodq; juuat, mentemq; & sensa tuentis.
Artibus, inventisq; valet Germania quamvis
Humanosq; licet quam plurima fингit in usus,
His tamen æternum vix unquam æqualia fингet.
Aurum atq; argentum, preciosaq; plurima tellus
Gignit, & humanos hæc olim prodidit artus.
Nil solidum, fragile est terræ quod viscera gignunt.
Argilla, Illustris, fragili quid fингitur, Heros ?
Heorum brevis est & vita caduca virorum,
Vitæ, virtutis, mortis, vas fictile schema est.
Arx abiegnæ tenet vasa hæc & condita seruat,
R A N Z O V I I q; Senis placitum depromit ad usum.

C

Index

INCLITI ET ANTIQ. RANTZ.

Index horarum, Campanula tempora signans
Arcis R A N Z O V I I summo de culmine penderet,
Subter tecta domus fons est quo profluit vnda,
Dulcis & aucta satis, Zythoq; ciboq; coquendis,
Mirando studio fundo deductus ab imo,
Arcis multiplicem semper qui cedit in usum.
R A N Z O V I I non ante habitum quem industria fecit.

In medio certo dimensa palatia circo
Aeris & caeli, clariq; capacia Solis.
Hoc circo visu quae sint jucunda notabis.
Ecce ingens ex are Draco, visuq; tremendus.
Hispidus erectas alas, caudamq; retortus,
Totus dira fauce minax, atq; vngue rapaci,
Discolor, aurato, viridiq; coloribus, artus,
Subfixus tecto, velut arte, volatilis hæret.
Hic totis tectis pluuiiales excipit vndas
Imbribus illatas, mirus datus arte canalis.
Hunc infra extat humi vivo, non labile, Saxon,
Incisum sacro ceu Baptisterion visu,
Omnino simili formâ, quale exstitit illud,
Quod Constantinus Romæ cognomine Magnus
Curauit fieri, quod adhuc dat Roma videndum.
Desuper huc Draco collectas fauce evomit vndas.
Aspicit hunc oculis mirum quicunq; Draconem,
Expleri mentem nequit, ardescitq; tuendo
Ranzovium hoc mirum & multis memorabile seruat.
Hic ad utrumq; latus saxis incisa videre
Sensibus eximijs sunt docta noemata vatis
R A N Z O I D AE, exstructam Diuis queis consecrat arcem,
Atq; operis finem verbis exponit apertis,
Quod non infestos extuxerit illud in hostes,
Sed quoscunq; bonos placide excepturus amicos,

Quodq;

GRAPHIC. DESCRIPT.

Quodq; futura Sacris Arx sit domus hospita Musis
RANZOIDES velut hæc valvis inscripta profatur :
Huc quicunq; venis, faustè & benè Veneris hospes,
Addictus Musis, Louis & virtutis amator,
Comiter excipient te limina nostra modestum.
En vero invitat tantus quām humaniter hospes
Hospitio, quoscunq; bonos tractare paratus.
Iuppiter ô venias huc & tu Phæbus Apollo,
Huc Nymphæ, blandæ charites, Sacræq; sorores,
Hic Heliconiadum Musarum commoda sedes,
Hospitiumq; sacrum, sedes tribuenda Camænis.
O venerande senex, ô si juuenilior ætas
Illo flore tibi, leporis quo damna gemebas,
Quo de corporeâ præcepta salute docebas,
Nempe tuas Musas domus hæc peramæna juvaret.

Ecce hanc Ranzoides proavis, patribusq; sepultis,
Sanguinis ipse sui non immemor atq; parentum,
Condidit hanc, longis post seq; Nepotibus arcem
Majorum ut cupiant obliuia nulla minores,

Ergone hic pietas & Divi Numinis omnis
Cultus abest, nulla est superum reverentia Diuūm
O Dea, quam ne sint hæc frivola cuncta timendum.

Non, vates : Divis sed honos hic summus habetur,
Ecce intra muros, intra conclave phanum
Trino vni Domino sacrum tibi Christe facellum,
Christe tibi, verboq; tuo, tibi Christe sacratum :
Arcis RANZOVICAE collecta Ecclesia votis
Conueniet sanctis hic, & pia carmina dicet
Christo & dijs superis, capietq; hic verba salutis,

C 2.

Ac

INCLITI ET ANTIQ: RANTZ.

Ac cænæ peraget Mysteria sancta sacratae.
Vtibus his sacris preciosam destinat aram
Optimus è puro cæsam, produx Alabastro.
En, nullus spectet Diuos, qui cultus honores
Defuerit, fiant modo cuncta hæc mente fideli.

Hic quoq; signatur res sancta ac digna relatu,
Limine mox primo, thalamus, quo nascimur omnes
Pingitur, & sacro & concinno carmine vatum.
Relligiosa dehinc discessus mentio nostri
Hic inculcatur, pietatis Imagine facta,
CHRISTIA DAE primum nam sancti Regis imago,
Tertius addictus fuerat qui hoc nomine sceptris,
Ut fuit in punto mortis describitur illuc.
Nec procul hinc chari Genitoris Imago Ioannis
RANZO V II, qualis vitam expiravit ad astra
Conspicitur: pietas ò grata ac debita Divis.
Qui fuit in vivos, hunc nec mors tollit amorem.
Inclyta semideos mirare ò Cimbria motus,

Sceptrigeri Reges rerum quos edocet usus
Fercula rara fidem, vobis adsciscite tales
Heroas & pietate graves, virtutibus amplos,
Qui sint humanis induiti moribus, altæ,
Nec minus in factis designent robora mentis,
Qui vos mirentur vera pietate fideq;
Qui majestates vestras reverenter honorent,
Regia consilijs qui sceptra fidelibus ornent,
Hæc pietas, hæc prisca fides, hinc robora, Regnis,
Quæ toties vertit dolus & fraus lubrica fundo.

Inlyte Mæcenas Atavis Generose velustis,
Quem sacre summâ dignantur laude Camænæ,

Quem

GRAPHICA DESCRIPT.

Quem non natales tantum neq; sanguinis ortus
Nobilitant, inter tam fortia pectora Cimbros :
Quām tua te virtus, mens nobilis inclyta, factis,
Extollit, tecumq; tuā, tua laude potitur
Cimbria, longinquis Clarissima Cimbria terris :
Laudibus armigeras nam simens tollere gentes,
Laudibus extollas præstanti robore Cimbros ,
Matres esse Deas quæ talia robora gignunt
Crediderim facile, tam Martis in arma feruntur,
Tam sunt Semidei noti virtutibus orbi :
Cimbria quando igitur, quando se Dania jaſtat
Nomine R A N Z O V I O : Cur non amplissima sedes
Ob gentes celebrata suas, ornata nitescat ?
Cur non quisq; suos dignetur honore penates,
Auspicijs quorum gentis prosapia crevit ?
Macte igitur virtute senex, venerande, bonorum
Vota tibi faveant, pereat quem livor inertis,
Pectore torquet , agens telis furialibus Orci.

En vates tibi Ranzouicæ descriptio sedis
Commoditasq; patet ; Causa & cur surgat in auram
Tu pōſſessorem Generosi nominis amplum,
Tu quoq; legitimos hæredes, omne fausto
Proſequitor votis, & proſpera carmine dicas.

Dulce, ſolum patriæ, dulce eſt meminiffe parentum, Poēta.
Corporis vnde artus vitæq; hanc traxeris auram,
Nemoq; tam clarus, nemo tam inglorius extat
Quem patriæ non tangat amor nec sanguinis ortus,
Si non mentis inops, recta ratione regatur.
Etſi etenim forti quævis fit patria tellus ,
Et locus existat virtuti habitabilis omnis,

INCLIT. ET ANTIQ. RANZ.

Lustrat enim terras & clima tata peragrat.
Ex torriq; solo manet imperterrita virtus:
Patria terra tam en, quâ nati, quâq; nutriti
Qua dulces Atavos, & Auos, charosq; parentes
Novimus exortos præcunctis afficit oris,
Et desiderio, naturaliq; movemur
Affectu, patrias & amare & visere terras.
Grande nefas olim fuit extirpare penates
Moliriue malum, bellis aut tendere contras
Pro patria pugnare suâ censebat honestum
Quælibet hoc ætas & conseruare penates
Nuñ patriam spreuisse suam, delere penates
Prodere nunc patres, sanctas corrumpere leges,
Corpore de patrio nunc conuictare rapinas
Dicitur hoc laudi: Corrupta ò moribus ætas.
Rectius ò quante, quanto diuinius Heros
RANZOIDES animi sincero feruet amore
In patriam, Cimbrosq; suos, Diuosq; penates.

Dent tibi RANZOIDE, dent Numinia sancta selectam
Longævam & placidam, qui tam pietate moveris
In diuos superios, patriam, dulcesq; parentes,
Dent vitam hic placidam, post hac sine fine beatam:
Esto RANZOIVM: sicut posteritatis honores
RANZOVIC AE, donec non corruit orbis & æther.
Confirmant, faciantq; ratum pia Numinia votum
Iuppiter, & summo sincerus ab æther e Phæbus.

IN

INSCRIPTIONES ARCIS
RANZOVV SACELLI ET HORTORVM EIVS-
DEM, INDVSTRIA IPSIVS NOBILISSIMI AC MAGNIFICI DO-
mini HENRICI RANZOVII, Producis Cimbrici, factæ, &
in faxis, ualuis & postibus ædificiorum visendæ.

De Castro Ranzovv.

Castrum Ranzow emit Henricus Ranzouius, pro filio suo Caio
ab Hansio Ranzorio gentili suo, quinquaginta septem millibus tha-
lerorum: & quanquam nimis carè emptum est, tamen id castrum,
quod cum stirpe Ranzouianâ commune nomen habet, & per aliquot cen-
tum annos à Ranzovijs inhabitatum fuit, extra familiam suam, alienari
noluit, Secundum Tiraquellum, qui inquit. Quod homines nobiles &
in dignitate constituti anxii & admodum solliciti sunt, ne principalis eorum
domus extra suam familiam alienetur. Faxit Deus, ut tam ipse, quam
ipsius liberi & nepotes, hac & reliquis omnibus diutissime utantur &
fruantur.

Ranzouium castrum dictum de nomine Ranzow,
Incoluit gens hæc Ranzoviana diu.
Hoc extra stirpem Dominum diuendere claram:
Noluit Henricus posteritatis amans.
Propterea pretio multo nimis ipsem et emit,
Tradidit & gnato, motus amore, suo.
Omnipotens faxit, stirps ut Ranzouia sedes:
Incolat has placide, possideatq; diu.

A L I V D.

Et nunc Henricus castrum Ranzouius emit,
Quod stirpis claro nomine nomen habet:

Sic:

ARCIS RANZOVV. INSCRIPTIONES.

Sic est, nam nuper Ranzovio id emit ab Hanso,
Ut nato ferret commoda grata suo.
Cui nato? Caio magnis id sumptibus emit,
Qui patre filius est dignus avoq; nepos.
At, mihi dic, queso, cur sumptus ficerit istos?
Emptum nam iusto carius esse liquet?
Quod commune tenet castrum cum stemmate nomen,
Hoc alienari noluit ipse suis.
Tu fac summe Deus, pro voto ut sede fruantur
Hac, reliquisq; pater, filius atq; nepos.

ALIVD.

Quisquis es, parum subsiste, & quod scriptum
est perlege, ubi perlegeris, perpende.
Ad presens castrum emendum duplex me mouit ratio,
Et quod commune cum stirpe Ranzovianâ nomen haberet,
Et quod per aliquot centum annos à Ranzovijs inhabita-
tum esset.
An non bene de familiâ merui?
Optime, viator optime.
Homines enim nobiles, & in dignitate consituti admodum affixi
& solliciti sunt, ne principalis eorum domus extra suam familiam
alienetur.
Ad re edificandum verò & exornandum castrum hoc, longo
gumillud tempus, quo non ero, magis me mouit, quam exigua
um vita mea.
An non bene de familiâ merui?
Optime, viator optime.
Mihi struxerunt alij, grandæus ego gratae posteritati.
Verum eum placere cunctis operosum,
Adsit quisquis amicus: absit Comus, absit Momus:
Absit Ate, à te, à me: nobiscum Litis,
His abi, & sis, sis; & nos, nos.

Id est: Abliem-
dum adit bonum
Sis id est, sivis,
sis tuus.
Et nos) linquæ
nos.

ALIVD

ARCIS RANZOVV INSCRIPTIONES.

A L I V D.

Hec domus est domum forsan postrema mearum,
Instat enim vitæ iam propè meta meæ.
Hoc opus est operum postremum forte' meorum,
Sentio enim gelidam non procul esse necem.
Quare trado manum, mortalia cuncta valete,
Mi domus in celso est ædificanda polo.

A L I V D.

Si domus hæc cuiquam non bellè exstructa uidetur,
Hanc linquens nobis corrigat ipse suam.

A L I V D.

Qui nihil ædificas, aliena quid improbe carpis?
Hæc dannare caue, uel meliora strue.

A L I V D.

Si domus est elegans, aut si quâ parte uidetur,
Invenisse virum gaudeo, cui placeat.

A L I V D.

Si DEVS omnipotens nostram non protegit arcem,
Nil hominum vires excubæq; valent.

HENRICVS RANZOVIVS
AD HOSPITES.

Huc quicunq; venis, faustè & benè veneris hospes,
Comiter in nostrâ suscipiere domo.

A L I V D.

Hospes amice veni, tecto succedito letus,
Cuncta patent, animus sed magis ipse patet.

D

ALIVD.

ARCIS RANZOVV INSCRIPTIONES.

A L I V D.

AV: lingua, aut manibus poenas est ille daturus,
Audeat hanc quisquis contemnerare domum.

A L I V D.

OMnipotens faxit, stirps ut Ranzouia sedes
Incolat has placide possebatq; diu.

INSCRIPTIO SACELLI ARCIS EIVSDEM.

QUod decet atq; pium est, hoc arcis rite facellum,
Nobile coniunxit, Nobilis Author, opus.
Scilicet Henricus renouans RANZOVIUS arcem.
Hanc natis, sacrum condidit hoc superus.

INSCRIPTIONES CRVCIS IN MEDIO SACELLI ERECTAE.

DE cruce pendentem mortalis respice Christum,
Victima qui pro te sanguinolenta fuit.
Vnius intactæ matris celsiq; tonantis
Filius, ut viuas, pertulit ipse necem.

A L I V D.

NON lignum vanus: non mortua viuus adora,
Sed, cuius parua hic pendet imago, DEVVM.

Inscriptio Crucis, super altare positæ.
Aspice mortalis, pro te data victimæ talis.
Ibidem, sub cranio legitur.

Momen

ARCIS RANZOVV INSCRIPT.

Momento breuis h̄ec, certæq; obnoxia morti
Vita, quasi fumus, bullula, flosq; perit.
Cur ergò teneris (prob stulti) fidimus annis?
Cur non Spontē mori discimus ante diem?

INSCRIPTIO IMAGINIS IOANNIS RANZOVII, Equitis aurati, mortui.

Anno Domini 1565. Ist Herr Johan Ranzow / den 13. Tag
Decembbris Abgeontrafeyet / Als er den vorigen Tag / Gott
seligen in dem H E R R N entschaffen / seines Alters 73. Jahr vnd
ein Monat.

IMAGO REGIS DANIAE, CHRISTIA- NI III. mortui, sic inscribitur.

C Hristianus Rex Danie nom. tert. piè obijt Anno 1559. 1. Ia-
nuarij: ut prædictum illi erat in sommo.

L. DOVSÆ FILII EPIGRAMMA

In Pomarium horti Ranzoviani,

H ic ubi sublimes surgunt Pomaria in auras,
Nympharum loca sunt quondam habitata choris.

Gratia magna tibi, Ranzovi: tu facis, ut sit
Iam nemus Aconidum, quod Dryadum antè fuit.

IN LEPORARIVM ET HORTVM SVVM.

HENRICVS RANZOVIUS, Produx Cimbricus.

A Eripedes ceruos, Damas, leporesq; fugaces
Hic alit insigni fertilitate locus.

Quā mibi sēpē placet nostrā procul arce morari,
Quō pedes incedo, quō feror altus equo.

Hic canibus lepores uenor, falcone volucres
Insequor: aut istas figere glande iuuat.

IN ARCEM RANZOVV EPIGRAMMATA.

Aut alia id generis Sylvestria ludrica verso:
Nam sunt hec animo gaudia grata meo.
Nonnunquam studium vicino impenditur horto,
Et certo fragiles ordine pono pyros.
Aut trunci germen superaddens infero malos,
Aut herbas metis colloco rite suis.
Sæpe etiam arboreâ subsidens fessus in umbrâ,
Doctorum egregios, voluo revoluo libros.
Sic mihi tempus abit, sic tædia fallo senectæ,
Interea tacito mors subit atra gradu.

Dominus horti ad hospites

Quisquis in hoc animi caussâ spatiabitur horto
Ad tactum, aut raptum nil sciat esse satum.
Tantum oculis dulcem & naso dare conuenit escam,
Nil ultra, Domino me prohibente, licet.

HORTI RANZOVIANI LEGES, SVB PERSONA IANI BIFRONTIS.

Ranouianum hortum, qui animi aut voluptatis caussâ
inuiseritis, hasce leges ante omnia capessunto.
Anticam modestè ingrediuntor:
Quò vis quisq; ambulanto:
Quæ vis quisq; perlustranto.
At at, hoc dico & edico seriò:
Hoc moneo & admoneo sedulò:
In viridario scapum ne confringunto:
Flores ne decerpunto:
Semen fructuè ne auferunto:
Radices ne effundiunto:
Stirpem pusillam ne attrectanto:
Arcolas ne conculcanto:
At, ut verbo dicam multa, hilum ne attingunto,

Qui

IN ARCEM RANZOVV EPIGRAMMATA.

Qui secus faxint, & furaces manus ad tactum, & raptum extulerint, id est, partem aliquam cleperint, rapserint,

Inconsulto hortulano nostro,

Aut verberibus multantor,

Aut prorsus relegantor,

Ad fustitudinas, ferricrepinas insulas,

Vbi viuos homines mortui incurrant boues.

Ollis uero, qui florum, frondium, Pomorum & fructuum
aliquid petierint,

Pro cuiuscunq; personâ, pro rerum copia,

Pro anni tempore hortulanî largiuntor.

Ardeliones, scurræ frugiperdæ, lurcones procul arcentor:

Seruorum importunorum greges excluduntor:

Si quos tamen ministerij causa voluerint, modestos introducunto.

Alueolis, latrunculis, talis, qui se delocare maluerint, modo
fiat modicè, nemini vitio dator.

Qui noluerint, conis in Sphaeristerio ludunto.

Sed hoc citra languorem, cis sudorem illud.

Atqui hic, ne baptizatos baptizet Neptunus denuò cauento:

Desuper pluit, & ex insperato, cauento.

His actis Deo trinuni gratias agunto:

Vitamq; & salutem Henrico Ranzouio, eiusdemq; familie uniuers
precantor.

Ac sic plurimum auento, longum valento.

EPIGRAMMA.

Solo dante Deo, cuius benedictio ditat,
Fertilis omnigenis fructibus hortus erit,

PRIAPVS HORTI CVSTOS.

IN ARCEM RANZOVV EPIGRAMMATA.

HVnc meus in medium Dominus me condidit hortum,
Terrorem et tacitis furibus incuterem.
At tu, quis metuet simulacrum immobile dices?
An dubitas? aures arrige, pauca loquar:
Conscia mens scelerum leuis terretur ab umbris
Conscia mens recti fulmina nulla timet.

IDE M AD FVRES.

QVisquis in h.ec furtim reptas viridaria nostra
Tangere furaci poma, cæveto manu.
Si non obsequeris, faxit Deus omne quod opto,
Cum malis nostris, ut mala cuncta feras.

ELEGIA.

Rem memoratu dignam, quæ in Arce RANZO-
VIA ante aliquot annos, accidit, exponens.

Fidus minister ære multo carior.

Est regio, Holsatis Ducibus que subdita paret,
Vvagria consueto nomine dicta suo.
Arx fuit hic olim, Neoslagia nomine dicta,
Sed præsens ætas non meminiſſe potest:
Hec triplici vallo, triplici circundata fossa,
Stagnum pisce scatens nec procul inde fuit.
Ranzouius possessor erat, sed tristia tandem
Nobilis hic dicta passus in arce fuit.
Duriter à Slavis obfessus, quicquid habebat
Deseruit, uite consuluitq; sue.

N. 32

IN ARCEM RANZOVV EPIGRAMMATA.

Nam desperatâ re, per stagnumq; vadumq;
Ipse natans, arcem liquit opesq; simul.
Cætera turba suo misere se dedidit hosti,
Cuncta autæ cuius diripuere manus.
Cumq; iuberentur veteres migrare Coloni,
Inueniebatur spretus in arce puer,
Qui seruire coco consueverat, is prece multa
Obtinuit, quoniam corpore parvus erat:
Ut secum auferret, quantum portare valebat,
Mox humeris puerum sustulit ipse suis,
Nempe sui Domini natum, quem pectore fido
Dilexit, pueri captus amore puer.
Communis fuit his lusus, commune periculum,
Communis tandem venit utriq; salus.
Ranzovijs etiam post annos redditia multos
Sunt bona, que Slavi diripuere truces,
Impensisq; nouis arx est constructa nepotum,
Sed fuit haec alio constituenda loco.
HENRICVS RANZOV produx modò possidet illam,
Quæ de Ranzouio nomine nomen habet.

EPIGRAMMATA. IN ARCEM RANZAVV.

Ad

HENRICVM RANZOVIUM,
PRODVCEM CIMBRICVM,

Hæredem: οὐ εὔχετο οὐδεπιστα.

Q Væris: Ranzouiana cur in auras.
Surgant prædia tam repente celsas
Cultu splendidicre quam fuerunt?
Et quis Dux operis uti requiri?

Aulam

IN ARCEM RANZOVV EPIGRAMMATA.

Aulam Iuppiter ac thronos Olympi,
Sedes Cynthius atq; templa Deli:
Idam sed Venus extruens adornat:
Sedes patria, cuiq; que Deorum
Vnde antiquitus hoc genus tulere
Produx Ranzouius patrum suorum
Natalisq; sui locos adornans
Factis RANZOVIVM celebre reddit.

A L I V D.

Produx inclyte, floridis iuventus
Si, stet viribus & uigore pleno,
Qualis cum Leporis crucem gemebas,
Tot duras animalculiq; clades,
Fraudes, insidias pericla vite,
Pacati, penitusq; non nocentis:
Nimirum hic Heliconis apta sedes,
Musis Aonijsq; fons & hortus
Sacris irriguus scateret vndis:
Hic & Phabus & artium Minerua,
Quin hic casta Venus federet Ipsa:
Sed postquam satis integræ recedunt
Et vires & amica pepla Musis:
Quod vite superest Ioui sacremus.

A L I V D.

Hic locus est celebris quo nobile stemma creatum
Quo gens Ranzovicis sanguinis orta fuit,
Nominis hoc etymon noua quo prosapia surgit,
Indicat antiquis que numeratur Auis.
Nam natale solum, uirtutis origine, quondam,
Nobilium suevit constituisse genus.

Non

IN ARCEM RANZOVV EPIGRAMMATA.

Non tamen hoc paucis deductum constat ab annis
Tot prodiit, tot Aui, tot vignere Patres.
Armis quos acuit Mars, quos toga uestiit, & quos
Effulsiſſe diu fecit Equeſtre decus.
Ecce ad te rediit patriæ nunc ſedis origo
O uicedux, Regum, uir uenerande, decus.
Olim qui genuit fortes, longo ordine, patres,
Te nunc hæredem uult locus ille ſuum.
Scilicet hæc ſuperum larga eſt promiſſio Diuum,
Sicq; uiros pietas intemerata beat.
Viue igitur, Venerande ſenex, neq; conde ſepulcro
Lumina, ni uideas Nestoris ante dies,
Teq; iuuent patres, ſeries te longa Neputum,
Quotidianie hi poterunt quos memerare lares.
Te ſiluae patriæ, te ſtagna ſonantia circum
Delecent longo tempore, Diue ſenex.
At plenus uitâ quando tua lumina claudis,
Numinis eternum ſit locus ante thronum
Siſ igitur Columen Muſis dum uiuis honestis
Post tibi dent uates ſe cula longa, uale.

E T E R I C A.

Quando hæreditaria inclyti RANZO VII posſes-
ſio ad Generofum ac Magnificum Dominum produ-
cem peruererit, ædificatumq; ab eo fuerit.

Conſecrat h̄c ſuperis Vera ex pletate ſacellum
RanzoVIVs, Longæ posteritat̄ bonos.

Annus emplo-
nis
1590.

Alterum.

ArCem hanC exſtrvxit Ranzoæ GLoria gentis
HenrICVs: gentis gloria CLara ſuæ.

Annus expta-
edificationis
1598.

D 5

Ter-

Tertium.

Annus finitæ
ædificationis
1594.

EXpertVS proAVIS hanC arCem ConfeCrat Heros,
VIVere qVos Longa posteritate CVpli.

In Henricum Ranzouium,

C Vm tibi vitalis præberet luminis auras
Patria, Ranzoi, tum tua dicta parens.
At nunc, dum pulcris exornas arcibus illam,
Restituens veteres, ædificansq; nouas,
Quisnam te patriæ column, uel iudice Momo,
Et patriæ uerum deneget esse patrem?

Petrus Lindebergius.

A N N O

M. D. XCV.

